

Okulöncesi Eğitimi Alanındaki Araştırmaların Yönelimleri: Bir İçerik Analizi³

Mehtap Çifçi¹

Mustafa Ersoy²

Type/Tür:

Research/Araştırma

Received/Geliş Tarihi: June 22/ 22 Haziran 2019

Accepted/Kabul Tarihi: August 2/ 2 Ağustos 2019

Page numbers/Sayfa No: 862-886

Corresponding

Author/İletişimden

Sorumlu

Yazar: mehtapcifci50@gmail.com

[om](mailto:mehtapcifci50@gmail.com)

iThenticate®

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication. / Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright© 2019by

Cumhuriyet University,
Faculty of Education. All
rights reserved.

Öz

Bu çalışmanın amacı, 2006-2017 yılları arasında Türkiye merkezli dergilerde okulöncesi eğitimi alanında yayınlanan makalelerin künye bilgisine, yazar sayısına, konu alanlarına, yararlanılan modele, örnekleme, veri toplama araçlarına ve veri analiz yöntemine göre eğilimlerini bütüncül ve kapsamlı bir şekilde ortaya koymaktır. Araştırmada makaleleri derinlemesine incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden olan içerik analizinden yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2006 yılındaki program değişikliği sebebiyle 2006-2017 yılları arasında Türkiye merkezli yayınlanan okulöncesi eğitime yönelik basılı ve elektronik yayınlanmış makaleler oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme amaçlı örneklemenin bir türü olan ölçüt örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Makaleler, Çiltas, Güler ve Sözbilir (2012) tarafından geliştirilen “yayın sınıflama formu”nun okulöncesi eğitime uyarlanmasıyla kodlanmıştır. Araştırmada elde edilen verilere göre; Türkiye’de okulöncesi eğitim alanında yapılmış çalışmaların çoğu iki yazardan oluşmaktadır. Çalışmalarda le alınan konular özellikle gelişim alanları, öğretim materyalleri, yaklaşım-strateji-yöntem-teknik ve uygulama, program çalışmaları, aile katılımı, başarı-tutum-algı ve eğitimde karşılaşılan sorunlardan oluşmaktadır. Çalışmaların çoğunda nicel araştırma yöntemlerinden tarama yönteminin kullanıldığı saptanmıştır. Çalışmaların örneklem grupları açısından analizi yapıldığında; okulöncesi öğrencilerinin en büyük örnekleme oluşturduğu görülmektedir. Makalelerin örneklem sayısına bakıldığında 31-100 aralığında örneklem sayısının kullanıldığı görülmektedir. Çalışmalarda en çok yararlanılan veri toplama aracının görüşme formu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca veri analizi bulgularına bakıldığında ise, nicel analiz yöntemlerinden frekans/yüzde yönteminin sıklıkla tercih edildiği de elde edilen sonuçlar arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, okulöncesi eğitimi, araştırma yönelimleri, içerik analizi.

Suggested APA Citation/Önerilen APA Atf Biçimi:

Çifçi, M., & Ersoy, M. (2019). Okulöncesi eğitimi alanındaki araştırmaların yönelimleri: Bir içerik analizi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 8(3), 862-886.
<http://dx.doi.org/10.30703/cije.581302>

¹Öğretim Görevlisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Sivas/Türkiye
Lecturer, Sivas Cumhuriyet University, Sivas/Turkey

e-mail: mehtapcifci50@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5541-891X>

²Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Sivas/Türkiye
Asst. Prof. Dr., Sivas Cumhuriyet University, Sivas/Turkey

e-mail: mersoy@cumhuriyet.edu.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7320-8844>

³Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığındaki yüksek lisans tezinden alıntılanmıştır.

Trends of Research in the Field of Preschool Education: A Content Analysis

Abstract

The aim of this study is to put forward a holistic and comprehensive manner of articles published the field of preschool education in magazines based in Turkey 2006-2017 years between based on bibliographic information, number of authors, subject areas, research models, samples, data collection tools and data analysis models. Inthe research, content analysis, which is one of the qualitative research methods, was used to examine the articles in depth. The research population between the years 2006-2017 due to program changes in 2006, printed and electronic forms published articles published for the Turkey-based preschool education. The sample of the study was determined by criterion sampling which is a type of purposive sampling. The articles were coded by adapting the publication classification form developed by Çiltaş, Güler and Sözbilir (2012) to preschool education. According to he data obtained in the research Most of the work done in the area of preschool education in Turkey consists of two authors. The topics covered in the studies are especially developmental areas, teaching materials, approach-strategy-method-technique and application, program studies, family participation, achievement-attitude-perception and problems encountered in education. survey method that is one of the quantitative research methods, was used intensively in the research article studies in preschool education. In most of the studies, it has been determined that screening method is one of the quantitative research methods. When the studies were analyzed in terms of sample groups; It is seen that preschool students constitute the largest sample. When the sample number of the articles is examined, it is seen that the sample number in the range of 31-100 is used. It was concluded that the most commonly used data collection tool was the interview form. In addition, when the data analysis findings are analyzed, it is also found that frequency / percentage method is one of the most preferred methods of quantitative analysis.

Keywords: Education, preschool education, research trends, content analysis.

Giriş

Bir toplumu oluşturan bireylerin kendilerini yenilemeleri ve değişime ayak uydurabilmeleri için gerekli olan hususların başında yaşam boyu öğrenmeye istekli olmaları ve bu hususta becerili olmaları gelmektedir (Budak, 2009). Hızla üretilen ve aynı hızla da tüketilen bilgi, günümüzde toplumların ilerlemesinde en önemli faktör haline gelmiştir. Özellikle 18. yüzyıl sonrası yaşanan gelişmeler doğrultusunda; eğitim, teknoloji, sanat, kültür gibi alanlarda bilgi birikimine sahip olmak ülkelerin gelişmişlik düzeyiyle doğru orantılı olmuştur (Karakütük, 2001).

Her ülke geleceğini garanti altına alabilmek, ihtiyaç duyacağı nitelikli insan gücünü yetiştirmek amacıyla eğitime gün geçtikçe daha fazla kaynak ayırmaktadır (Kale, 2010). Böylelikle, gelişmiş ülkeler arasında yer almak isteyen toplumların her kademedeki eğitim kurumlarına verdikleri önem her geçen gün artmaktadır.

Geleceğimizi emanet edeceğimiz çocukların okul ile ilk tanışmaları okul öncesi eğitim kurumlarında gerçekleşmektedir. 1959 tarihinde kabul edilen Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi'ne göre çocuğa, genel kültürünü, eşitlik temeli üzerinde yeteneklerini, yargı gücünü, manevi ve toplumsal sorumluluk duygusunu geliştirmesini sağlayarak topluma yararlı bir üye olmasında yardımcı olacak bir eğitim verilir. Her çocuk dünyanın neresinde doğmuş olduğuna bakılmaksızın beden, ruh ve zihin sağlığına sahip olacak şekilde yetiştirilme, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda en üst düzey kadar ilerleme hakkına sahiptir. Bu nedenle, okul öncesi eğitim hizmetleri eğitim sistemindeki ciddi, planlı ve bilimsel bir düzenleme ile yönlendirilmesi gerek

en önemli basamaktır (Yılmaz, 2003). Çünkü bu kurumlar eğitimin temelini atma gibi önemli bir görevi üstlenmektedirler.

Eğitimin temelini oluşturan Okulöncesi Eğitim, insan gelişiminin en hızlı ve en duyarlı olduğu döneme denk gelmektedir. Hayatın ilk yıllarında alınan eğitim ve geçirilen deneyimler bireyin ilerideki öğrenme yeteneği ve gelecekteki başarısı üzerinde önemli rol oynamaktadır. Bu dönemde çocuğa sağlanacak nitelikli bir eğitim, çocuğun tüm okul hayatını olumlu yönde etkileyecektir. Ayrıca okulöncesi eğitimi boyunca çocuklar, ailelerinden ilk defa ayrı kaldıkları bu dönemde paylaşmayı, sosyalleşmeyi, dayanışmayı ve işbirliği yapmayı öğrenmektedirler. Günümüz eğitim anlayışında artık, okulöncesi eğitim bir gereklilik olarak görülmektedir.

Son yıllarda önem verilen okullaşma çabaları ile okul öncesi eğitiminde 2015-2016 öğretim yılı itibarıyla resmi ve özel kurum sayısı toplam 27.793, toplam öğrenci sayısı 1.209.106, toplam öğretmen sayısı 72.228, toplam derslik sayısı ise 58.265'e ulaşmıştır (Milli Eğitim İstatistikleri, 2015). Daha öncesine bakıldığında ise, Türkiye'de 1952 yılına kadar okulöncesi eğitim etkinlikleri yönetmeliklerle düzenlenmiş olup bu tarihten sonra hazırlanan programlar çerçevesinde yürütülmeye başlanmıştır (Sapsağlam, 2013, s. 66). Daha sonra 1989, 1994, 2002, 2006 ve 2013 yıllarında Okulöncesi Eğitim programları yenilenmiştir. Okulöncesi eğitimin öneminin artmasıyla birlikte ilgili konulara yönelik araştırmalar da önem kazanmıştır.

Ülkelerin gelişmişlik düzeyini yükseltebilmelerinin yolu, topluma ihtiyaçları olan eğitimi olabildiğince iyi bir şekilde verebilmelerinden geçmektedir. Eğitimin temelini atıldığı okulöncesi eğitiminin de olabildiğince iyi bir şekilde verilmesi hem bireylerin hem de toplumları geleceği açısından hayati öneme sahiptir. Daha iyi bir okulöncesi eğitim için nelerin yapılması gerektiğinin belirlenmesi de önem arz etmektedir. Çünkü her bilim dalı gibi okulöncesi eğitim de yeniliklere ve değişikliklere açıktır. Bu değişim ve yenilikleri destekleyen en önemli unsur alan araştırmalarıdır. Araştırmacılar tarafından okulöncesi eğitimde öğretmen ve öğrencilerin beklentilerinin en üst düzeyde karşılanabilmesini sağlamak amacıyla birçok çalışma yürütülmektedir. Yapılan araştırmaların değindiği konular genel olarak en sık karşılaşılan, teşhis ve tedaviye en fazla ihtiyaç duyulan konular olmaktadır. Bu bağlamda yapılan içerik analizi de okul öncesi eğitim alanının ihtiyaçlarını belirleme, sorunlarını ortaya çıkarma anlamında önem arz etmektedir.

İlgili literatür incelendiğinde şu araştırmalara rastlanmaktadır. Ünlü ve Alkış (2006), okul öncesi eğitim programlarında coğrafya dersinin gerekliliği üzerine yaptıkları araştırmada coğrafya derslerinin okulöncesi eğitimi programlarında çok kısıtlı olduğunu ve programa dahil edilmesi gerektiğini saptamışlardır. Tatar ve Tatar (2008) Türkiye'de yayınlanan matematik ve fen bilimleri eğitimi makalelerinin betimsel analizini yapmış ve okulöncesi ve ilköğretim düzeyinde fen ve matematik müfredatı konularının ortaöğretim ve yükseköğretime göre daha az ele alındığı sonucuna ulaşmışlardır. Arık ve Türkmen (2009), eğitim bilimleri alanında yayımlanan makaleleri inceledikleri araştırmalarında eğitim araştırmalarında asıl hedef kitle olan okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin değil de üniversite öğrencilerinin örnekleme oluşturduğu sonucuna ulaşmışlardır. Karadağ (2009), Türkiye'de eğitim bilimleri alanında yapılmış olan doktora tezlerinde daha çok tutum ve başarı temalarının ele alındığını ve hatadan arınıklık düzeyinin düşük olduğunu ortaya koymuştur. Geçit (2010) ortaöğretim coğrafya öğretiminde 2000-2019

yılları arasında coğrafya eğitimi ile ilgili olan araştırmaları konu alanlarına göre sınıflandırmış ve genelde okulöncesi eğitim programları ve tarihi coğrafya ile ilgili konuların çalışıldığı sonucuna ulaşmıştır. Can Yaşar ve Aral (2011) Türkiye’de okulöncesinde drama alanında yapılmış olan lisansüstü tezlerin tematik dağılımlarını incelemeyi amaçladıkları araştırma sonucunda yüksek lisans tezlerinde dramanın okulöncesi eğitimde kullanımı üzerine yapılan çalışmaların arttığını, doktora tezlerinde ise sosyal gelişim, dil gelişimi, işitsel muhakeme, matematik yeteneği, yaratıcılık ve işlem becerisi temalarına yer verildiği ve okulöncesi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının dramaya ilişkin kendi yeterlik düzeylerinin incelediği sonucuna ulaşmışlardır. Çiltaş, Güler ve Sözbilir (2012), Türkiye’de matematik eğitimi alanında yayınlanan makaleleri içerik analiz etmeyi amaçladığı araştırmalarının sonucunda, 2002 yılından sonra araştırmalarda büyük bir artış olduğunu saptamışlardır. Ayrıca makalelerde daha çok nicel araştırmaların tercih edildiği de görülmüştür. Doğru, Gençosman, Ataalkın ve Şeker (2012) ise Türkiye’de 1990-2009 yılları arasında tamamlanan fen bilimleri eğitimi ile ilgili tezlerin içerik analizini inceledikleri araştırmalarında örneklem grubunun genelde ilköğretim öğrencileri, öğretmen adayları ve öğretmenler olduğunu saptamışlardır. Ayrıca okulöncesi öğrencileri, engelli öğrenciler, veliler, öğretim elemanları ve müfettişlerin en az sayıda örneklemi oluşturdukları sonucuna da ulaşmışlardır. Kaya (2013) coğrafya eğitiminde yapılan lisansüstü tezleri değerlendirmeyi amaçladığı çalışmasında tezlerin daha çok ortaöğretime yönelik olduğu sonucuna ulaşmış ayrıca okulöncesinin hedef kitlede olmamasına da dikkat çekmiştir. Aynı şekilde Küçükoğlu ve Ozan (2013) da sınıf öğretmenliği alanında, Şahin, Kana ve Varışoğlu (2013) Türkçe eğitimi alanında yapılmış olan lisansüstü tezleri inceledikleri araştırmalarında okulöncesi dönemindeki çocuklarla oldukça az sayıda çalışmanın yürütüldüğünü saptamışlardır. Ozan ve Köse (2014) tarafından yürütülen araştırmada da 2007-2011 yılları arasında Türkiye’de “Eğitim Programları ve Öğretim” alanında yayınlanmış çalışmalar incelenmiş ve okulöncesi çocuklarının çalışmalara daha az dahil edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Aral, Fındık Tanrıbuyurdu, Yurteri Tiryaki, Sağlam ve Aysu (2015) Türkiye’de çocuk gelişimi üzerine yapılan lisansüstü tezleri inceledikleri araştırmalarında, daha çok yüksek lisans tezinde bu konunun çalışıldığı, çalışma grubunun okulöncesi çocuklarından oluştuğu ve en az çalışılan konuların ise bebeklik döneminde gelişim ve anne-baba eğitimi olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ertürk Kara ve Aydın Şentürk (2016) ise Türkiye’de 200-2015 yılları arasında okulöncesinde fen eğitimi alanında yapılmış çalışmaları inceledikleri araştırmaları sonucunda daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğunu belirlemişlerdir. Bartan ve Şahin (2017) Türkiye’de okul öncesi eğitimi alanında yapılmış olan lisansüstü tezleri inceledikleri çalışmalarının sonucunda yüksek lisans tezlerinin 2012 ve 2015 yıllarında, doktora tezlerinin ise 2013 yılında daha yoğun olduğunu, üniversite bazında incelendiğinde en çok çalışmanın Hacettepe ve Gazi Üniversitesi’nde yapıldığını saptamışlardır. Ayrıca çalışmalarda en çok nicel araştırmanın ve ölçeklerin kullanıldığını saptamışlardır. İl olarak da en çok çalışmanın Ankara’da yürütüldüğünü ifade etmişlerdir. Çifçi (2017), Türkiye’de 2006-2017 yılları arasında coğrafya eğitimi üzerine yapılan lisansüstü çalışmaları incelediği araştırmasının sonucuna göre bu yıllar arasında okulöncesi eğitiminde coğrafya çalışmaları ile ilgili herhangi bir teze rastlamamıştır. Güven ve Aslan (2018) 2012-2016 yılları arasında Türkiye’deki

dergilerde yayınlanan Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanındaki makaleleri inceledikleri araştırmalarında en az araştırmanın yapıldığı grubun okulöncesi dönemindeki çocuklar olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Bu araştırmanın amacı; 2006-2017 yılları arasında Türkiye merkezli dergilerde okulöncesi alanında yayınlanan makalelerin künye bilgisine, yazar sayılarına, yıllara, konu alanlarına, araştırma modellerine, örneklemlerine, veri toplama araçlarına ve veri analiz yöntemlerine göre yönelimlerini genel olarak sınıflandırarak kapsamlı ve bütüncül bir biçimde analiz etmektir.

Okulöncesi eğitiminde yapılan çalışmalar eğitimin daha kaliteli ve uygulanabilir olabilmesi açısından önemlidir. Okulöncesi eğitimi alanında yürütülen çalışmaların sınıflandırılması, çalışmalarda eksik kalan kısımların belirlenmesi ve gelecekteki araştırmacılara fikir sunması açısından önem arz etmektedir. Ancak literatürde okulöncesi eğitimi alanındaki araştırmaların yönelimleriyle ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma bu eksikliğin kapatılması açısından önemlidir.

Yöntem

Bu çalışmada Türkiye’de 2006-2017 yılları arasında okulöncesi eğitimi alanında yazılan makaleleri incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemi, nitel verilerde yapılan veri analizlerine dayanmaktadır (Sönmez ve Alacapınar, 2011). Bu çalışmada yararlanılan içerik analizi insan davranışları üzerinde doğrudan olmayan davranışlarla çalışabilmeye imkân sağlayan bir tekniktir. Özellikle sosyal bilimler alanında sıklıkla yararlanılan önemli tekniklerden biridir. İçerik analizi yöntemi, meta-analiz, meta sentez (tematik içerik analizi) ve betimsel içerik analizi olmak üzere üç başlık altında toplanabilir (Çalık ve Sözbilir, 2014). Bu çalışmada betimsel içerik analizi yönteminin kullanılması uygun bulunmuştur. Çünkü bu yöntemle kitap, gazete, roman, tarihsel doküman, rapor, dergi ve mektup gibi neredeyse tüm iletişim araçları analiz edilebilmektedir. Bireyleri, ekiplerin, kurumların ilgilerinin belirlenmesinde ve tanımlanmasında kullanışlı bir tekniktir (Stemler, 2011; Cohen, Manion ve Morrison, 2007).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evreni 2006-2017 yılları arasında okulöncesi eğitimi alanında Türkiye merkezli yazılan makalelerden oluşmaktadır. Araştırmada 2005 yılından sonraki program değişikliği sebebiyle güncellik kriteri dikkate alınarak son 12 yılda yayımlanan okulöncesi eğitimi içerikli basılı ve elektronik olarak yayınlanmış makaleler incelenmiştir. Araştırmanın örnekleme ise amaçsal örneklemenin bir çeşidi olan ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme, çalışmada belli bir dizi ölçütü veya araştırmacı tarafından belirlenen belli bir ölçütün kullanılması ile olan araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Çalışmanın birinci ölçütü olarak Dergipark, EBSCO, Google Scholar ve Web of Science veri tabanlarında yer alan ve tam merin olarak görüntülenebilen okulöncesi eğitimi alanında makale olması, ikinci ölçüt olarak makalelerin 2006-2017 yılları arasında yayınlanmış olması, son olarak üçüncü ölçüt olarak da “okulöncesi”, “okulöncesi eğitimi”, “okulöncesi öğretmenliği” anahtar kelimelerinden birinin yer alması belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Okulöncesi eğitimi alanında Türkiye merkezli basılı veya elektronik yayımlanmış makaleler, Çiltaş, Güler ve Sözbilir (2012) tarafından geliştirilen yayın sınıflama formu ile okulöncesi eğitimine uyarlanarak kullanılmıştır. Bu araştırmada kullanılan yayın sınıflama formu,

1. Makalenin kimliği hakkında tanımlayıcı bilgi,
2. Makalenin künyesi ve alanı ile ilgili ayrıntılı bilgi,
3. Makalenin konusu,
4. Makalede kullanılan araştırma yöntemi,
5. Araştırmanın örnekleme,
6. Veri toplama araçları,
7. Makalenin veri analiz yöntemleri olarak 7 bölümden oluşmaktadır.

Makaleler araştırmacı tarafından bu kıstaslara göre sınıflandırılmıştır. Çalışmanın içerik analizinin uygulanması dört aşamada gerçekleştirilmiştir:

1. Verilerin kodlanması,
2. Temaların bulunması,
3. Kodların ve temaların düzenlenmesi,
4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanması.

Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışmada kodlama yapılmadan önce çalışmanın geçerliliği ve güvenilirliği çalışmaları yapılmıştır. Veri toplama aracının içerik geçerliği, alan eğitiminde uzman bir Doç. Dr., iki Dr. Öğr. Üyesi ve bir eğitim programı uzmanı Doç. Dr. incelemesi doğrultusunda yeniden geliştirilerek çalışmanın amacına uygun olduğuna karar verilmiştir.

Kodlayıcılar arası güvenilirlik için bir Doç. Dr. ve alan uzmanı araştırmacı ve uzman tarafından ayrı ayrı incelenmiştir. Çalışmanın güvenilirlik hesabı için Miles ve Huberman'ın (1994) geliştirdiği formül işe koşulmuştur. $Güvenirlik = \frac{Görüş\ Birliği}{(Görüş\ Birliği + Görüş\ Ayrılığı)}$ Yapılan hesaplama göre araştırmanın güvenilirliği %92 olarak bulunmuştur. Bu oranın %70'in üzerinde olması, çalışmanın güvenilir olduğu sonucunu ortaya koymaktadır (Miles ve Huberman, 1994).

Verilerin Analizi

Okul öncesi eğitimi araştırmalarına uygun bir biçimde yeniden düzenlenen ve yedi, bölümden oluşan yayın sınıflama formu ile elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Belirli kurallara dayalı gerçekleştirilen kodlamalar yoluyla bir metindeki bazı sözcüklerin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği, sistematik, yinelenebilir bir teknik olan içerik analizinde metnin ve belgenin incelenmesi gerekir. Daha sonra bu veriler sınıflara ayrılır, alt ve üst sınıflandırmalar gerçekleştirilir (Sönmez ve Alacapınar, 2011). Elde edilen verilerin analizinin yapılmasında SPSS paket programı kullanılmıştır. Bulguların raporlaştırılmasında frekans, yüzde ve grafik olarak hesaplanıp, betimsel tarzda bulgularda yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırma kapsamında okulöncesi eğitimi alanında 2006-2017 yılları arasında yayınlanan ve içerik analizi yöntemi kullanılarak elde edilen 250 adet makalenin çeşitli

özelliklerine göre dağılımı yer almaktadır. Künye bilgisine ait bulgular aşağıdaki gibidir.

Tablo 1
Künye Bilgisine Ait Bulgular

Künye Bilgisi		F	%
Yazarlar	Türk	249	99,60
	Yabancı	0	
	Karma	1	0,40
Toplam		250	100
Dergi Türü	Uluslararası	167	66,80
	Ulusal	83	33,20
Toplam		250	100
Yayın Dili	Türkçe	247	98,80
	İngilizce	3	1,20
Toplam		250	100

Bu bulgulara göre 250 makalenin 249'unun (%99,6) Türk, 1 tanesinin (%0,4) ise karma olduğu görülmektedir. Çalışmada Türkiye tabanlı çalışmalar ele alındığı için ulaşılan bu sonucun olağan olduğu düşünülmektedir. Dergi türü bulgusuna göre makalelerin 167 tanesi (%66,8) uluslararası, 83 tanesi (%33,2) ise ulusal dergilerde yayınlanan makalelerden oluşmaktadır. Bu bulgunun Türkiye tabanlı dergilerin çoğunun uluslararası olmasından ve dergilerin uluslararası indekslerde yer alma çabalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Makaleler yayın dili açısından incelendiğinde 247 tanesinin (%98,8) Türkçe, 3 tanesinin (%1,2) ise İngilizce makalelerden oluştuğu görülmektedir.

Makalelerin yazar sayısının yıllara göre dağılımları aşağıda Tablo 2 ile verilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde 2006-2017 yıllarında dergilerde yayınlanan makalelerin yıllara göre dağılımında 2 yazarlı makale sayısı 2017 yılında 22 tane makale ile en yüksek seviyede olduğu görülmektedir. 2017 yılında 12 makalenin tek yazarlı olduğu görülmektedir. 2016 yılında 2 yazarlı 20, tek yazarlı 7 makale; 2015 yılında 2 yazarlı 13, tek yazarlı 2 makale olduğu görülmüştür. 2014 yılında 2 yazarlı 10, tek yazarlı 4 makale; 2013 yılında 8'i 2 yazarlı makale, 4'ü tek yazarlı makale tespit edilmiştir. 2012 yılında 2 yazarlı 6, tek yazarlı 2 makale; 2011 yılında 8'i 2 yazarlı makale, 3'ü tek yazarlı makale olduğu görülmüştür. 2010 yılında 2 yazarlı 13, tek yazarlı 8 makale; 2009 yılında 5'i 2 yazarlı makale, 12'si tek yazarlı makale olduğu görülmüştür. 2008 yılında 7 makale ile 2 yazarlı, 8 makalenin tek yazarlı olduğu görülmüştür. 2007 yılında 5 makale 2 yazarlı, 7 makale tek yazarlı olduğu görülmüştür. 2006 yılında 4 makale 2 yazarlı, 3 makalenin tek yazarlı olduğu görülmüştür. 3 yazarlı makale sayısı 2016 yılında 8 makale ile en fazla seviyeye çıkmıştır ve 2009 ve 2011 yıllarında 1 makale sayıları ile 3 yazarlı makale sayısı en az olduğu yıllardır. 4 ve üstü yazarlı makale sayısı

2016 yılında 4 makale ile en fazla seviyeye çıkmış; 2006, 2007, 2009, 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarında 4 ve üstü yazarlı makaleye ulaşamamıştır.

Tablo 2

Yazar Sayılarının Yıllara Göre Değişimi

Yazar Sayısı	Yıllar											
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tek yazarlı	3	7	8	12	8	3	2	4	4	2	7	12
2 yazarlı	4	5	7	5	13	8	6	8	10	13	20	22
3 yazarlı	2	2	3	1	3	1	5	7	6	5	8	4
4 ve üstü yazarlı			1		2					1	4	2

Ayrıca makalelerin yazar sayısına göre dağılımları da incelenmiş ve elde edilen bulgulara Tablo 3 ile yer verilmiştir.

Tablo 3

Okulöncesi Eğitimi Makalelerinin Toplam Yazar Sayısına Göre Dağılımı

Yazar Sayısı	Frekans (F)	Yüzde (%)
1	72	28,8
2	121	48,4
3	47	18,8
4 ve daha fazla	10	4
Toplam	250	100

Tablo 3 incelendiğinde 250 araştırmadan 121 tanesinde (%48,4) 2 yazarlı makaleler yer almaktadır. Dergilerde yayınlanan makaleler içinde yazar sayısına göre en fazla 2 yazarlı makalelerin yer aldığı görülmektedir. Bunu 72 makale ile (%28,8) tek yazarlı makaleler izlemektedir.

Makalelerin yıllara göre dağılımı aşağıda Tablo 4 ile verilmiştir. Tablo 4 ile ifade edildiği üzere; en fazla 40 tane (%16) ile 2017 yılında ve 39 tane (%15,6) ile 2016 yılında, en az ise 9 tane (%3,6) ile 2006 yılında ve 12 tane (%4,8) ile 2011 yılında makale yayımlanmıştır. Makalelerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde son yıllarda sayısal olarak daha fazla makale yayımlandığı görülmektedir.

Tablo 4

Okulöncesi Eğitimi Alanında 2006-2017 Yılları Arasındaki Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	F	%
2006	9	3,6
2007	14	5,6
2008	19	7,6
2009	18	7,2
2010	26	10,4
2011	12	4,8
2012	13	5,2
2013	19	7,6
2014	20	8
2015	21	8,4
2016	39	15,6
2017	40	16
Toplam	250	100

2006-2017 yılları arasında okulöncesi eğitimi alanında çalışılmış makalelerin konu alanı dağılımı aşağıdaki Tablo 5’de yer almaktadır.

Tablo 5

Makalelerin Konu Alanına İlişkin Bulgular

Konu Alanları	F	%
Gelişim Alanları	33	13,20
Öğretim Materyalleri	28	11,20
Yaklaşım-Strateji-Yöntem- Teknik ve Uygulama	28	11,20
Program Çalışmaları	24	9,60
Aile Katılımı	22	8,80
Başarı-Tutum-Algı	22	8,80
Eğitim-Öğretim Sorunları	21	8,40
Etkinlik Türleri	14	5,60
Çevre Eğitimi	13	5,20
Değerler Eğitimi	12	4,80
Fen Eğitimi ve Etkinlikleri	12	4,80
Oyun	10	4
Özel Eğitim	7	2,80
Matematik Eğitimi	4	1,60
Toplam	250	100

Tablo 5 incelendiğinde bu çalışmanın kapsamında incelenen makalelerde birçok konu alanının ele alındığı görülmüş ve bununla birlikte belirgin olarak 33 tane (%13.2) makale ile “Gelişim Alanları” üzerinde çalışma yürütüldüğü saptanmıştır. Ayrıca 28 tane (%11.2) makale ile “Öğretim Materyalleri”, yine 28 tane (%11.2) makale ile “Yaklaşım-Strateji-Yöntem- Teknik ve Uygulama”, 24 tane (%9.6) makale ile “Program Çalışmaları”, 22 tane (%8.8) makale ile “Aile Katılımı”, 22 tane (%8.8) makale ile “Başarı-Tutum-Algı”, 21 tane (%8.4) makale ile “Eğitim-Öğretim Sorunları”, 14 tane (%5.6) makale ile “Etkinlik Türleri”, 13 tane (%5.2) makale ile “Çevre Eğitimi”, “Değerler Eğitimi ve 12 tane (%4.8) makale ile “Fen Eğitimi ve Etkinlikleri” konularının sıklıkla çalışılan konu alanları içinde olduğu görülmüştür. 7 tane (%2.8) makale ile “Özel Eğitim” ve 4 tane (%1.6) makale ile de “Matematik Eğitimi”nin de diğer konu alanlarına nispeten daha az olmakla birlikte çalışılan konu alanlarında yer aldığını söylemek mümkündür.

Yayımlanan makalelerin ele alınan konuları bakımından zenginlik gösterdiği görülmektedir.

Araştırma dâhilinde incelenen makalelerde tercih edilen araştırma modeli dağılımları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

Araştırma Modeline Göre Bulgular

Ana Kategori		Alt Kategori		F	%	
Nicel	Deneysel	Tam deneysel		7	2,20	
		Yarı deneysel		9	2,90	
		Tarama	Betimsel		59	18,80
			Karşılaştırmalı		19	6
			Korelasyonel		5	1,60
		Genel Tarama		125	39,80	
	Nitel	Etkileşimli	Kültür analizi		2	0,60
			Olgu bilim		23	7,30
			Örnek Olay		6	1,90
			Kuram Oluşturma		1	0,30
Eleştirel Çalışmalar				3	0,90	
		Diğer		4	1,30	
Etkileşimsiz		Tarihsel analiz		1	0,30	
		Kavram analiz		4	1,30	
		Meta Analiz		8	2,50	
		Diğer		2	0,60	
	Karma	Karma	Açıklayıcı Nicel-Nitel		32	10,20
Keşfedici Nicel-Nitel				3	0,90	
Çeşitleme Nicel+Nitel				1	0,30	
Toplam				314	100	

İncelenen makalelerin 224 tanesi nicel, 54 tanesi nitel ve 36 tanesi karma yönteme ait makalelerden oluşmaktadır. Makalelerde deneysel desende olan nicel makalelerin 9 tanesi (%2.9) yarı deneysel desendir. Tarama olan nicel makalelerin ise 125 tanesi (%39.8) genel taramadır. Etkileşimli desene sahip olan nitel makalelerin 23 tanesi (%7.3) olgu bilim çalışmasıdır. Etkileşimli olmayan nitel makalelerin ise 8 tanesi (%2.5) meta analiz çalışmasıdır. Derleme türüne ait bir makale çalışması bulunmamaktadır. Karma desendeki çalışmaların 32 tanesi (%10.2) açıklayıcı nicel-nitel türündedir.

Makalelerin örneklem sayısı ve dağılımı aşağıdaki Tablo 7-8 ile verilmiştir.

Tablo 7
Örneklem Büyüklüğüne İlişkin Bulgular

Örneklem/Çalışma Grubu Büyüklüğü	F	%
1-10 arası	24	9,6
11-30 arası	35	14
31-100 arası	81	32,4
101-300 arası	72	28,8
301-1000 arası	26	10,4
1000'den fazla	4	1,6
Kuramsal	8	3,2
Toplam	250	100

Okulöncesi eğitimi alanında yayımlanan makalelerin örneklem sayısına bakıldığında en çok 31-100 aralığında %32.4 (81) örneklem sayısının kullanıldığı görülmektedir. Bu bulguyu 101-300 arası %28.8 (72) örneklem izlemektedir. Daha sonra ise 11-30 aralığı %14 (35), 1-10 aralığı %9.6 (24) ve 301-1000 aralığı %10.4 (26) örneklem sayıları takip etmektedir. 1000'den fazla örneklem aralığının ise %1.6 (4) en az tercih edilen örneklem sayısı olduğu görülmektedir. Diğer dikkat çeken bir sonuçta örneklem sayısı belirtilmemiş kuramsal makalelerin %3.2 (8) varlığıdır.

Örneklem, evrenin küçük bir parçası olup araştırma ve analiz bakımından çalışmalara ait önemli veriler sunar.

Örneklem düzeyine bakıldığında %36.4'lük (91) oranla en büyük örnelemi okulöncesi dönem çocukların oluşturduğu görülmektedir. Daha sonra %23.6'lık (59) oranla öğretmenler, %16.4'lük (41) oranla veliler, %14'lük (35) oranla öğretmen adayı olan lisans öğrencileri, %0,8'lik (2) oranla lisansüstü öğrencileri, %3,6'lık (9) oranla ilkokul öğrencileri, %2'lik (5) oranla yöneticiler ve son olarak %3.2'lik (8) oranla da diğer grubu izlemektedir. "Okulöncesi Dönem Çocuklar", "Öğretmen", "Veliler" ve "Lisans Öğrencilerinin (Öğretmen Adayları)" örneklem grubunda öne çıkması beklendik bir bulgudur. "İlkokul Öğrencileri", "Yöneticiler" ve "Lisansüstü Öğrenciler" örneklem gruplarıyla ise çalışmaların oldukça sınırlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Farklı örneklem gruplarına yönelmesinin alana daha zengin bir bakış açısı kazandıracağı düşünülmektedir.

Tablo 8 ile makalelerde yararlanılan veri toplama araçlarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 8
Makalelerde Yararlanılan Veri Toplama Araçlarına İlişkin Bulgular

Ana Kategori	Alt Kategori	f	%
Gözlem formu		31	10,8
Görüşme formu	Yapılandırılmış	15	5,2
	Yarı Yapılandırılmış	54	18,8
	Yapılandırılmamış	19	6,6
	Odak grup	5	1,8
Başarı Testi		7	2,4
Tutum/ Algı/Kişilik/ Yetenek Testleri		38	13,2
Anket	Likert	44	15,3
	Açık uçlu	25	8,7
	Diğer	1	0,3
Alternatif Değerlendirme Araçları		14	4,9
Dokümanlar		21	7,4
Diğer		13	4,6
Toplam		287	100

Okulöncesi alanında incelenen makaleler kullanılan veri toplama araçlarına göre incelendiğinde makalelerin 31 tanesinde (%10.8) gözlem formu, 7 tanesinde (%2.4) başarı testi, 38 tanesinde (%13.2) tutum/algı/kişilik/yetenek testleri, 25 tanesinde (%8.7) açık uçlu anket, 44 tanesinde (%15.3) likert tipi anket, 1 tanesinde (%0.3) diğer anket tipleri, 14 tanesinde (%4.9) alternatif değerlendirme araçları, 21 tanesinde (%7.4) dokümanlar, 13 tanesinde (%4.6) diğer, 93 tanesinde (%32.4) görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun 15'inde (%5.2) yapılandırılmış, 54'ünde (%18.8) yarı yapılandırılmış, 19'ünde (%6.6) yapılandırılmamış, 5'inde (%1.8) odak grup görüşmesinde yararlanılmıştır. Tablo 8'de görüleceği gibi incelenen makalelerin çoğunda en çok kullanılan veri toplama aracı görüşme formudur.

Veriler toplanırken görüşme, anket ve algı/ilgi/tutum/yetenek/kişilik/ vb. testlerinin daha sık kullanılmasının temel nedeni örneklem grup büyüklüğü ile ilgili olabilir. En fazla kullanılan veri toplama aracı olarak "Görüşme Formu" nun öne çıkmasının sebebi olarak araştırmaların amaçları ve görüşme formlarının hem nicel hem de nitel çalışmaya uygunluğu gösterilebilir. Okulöncesi eğitiminde sıklıkla kullanılan veri toplama araçlarından birisi de "Gözlem Formları"dır. "Alternatif Değerlendirme Araçları ve Dokümanların" veri toplama aracı olarak kullanılma sıklıkları diğer veri toplama araçlarına nispeten daha az olduğu görülmektedir.

İncelenen makalelerin veri analizi yöntemine göre dağılımları Tablo 9 ile verilmiştir.

Tablo 9
Veri Analiz Yöntemine İlişkin Bulgular

Ana Kategori	Alt Kategori	F	%
Betimsel	Frekans/yüzde	121	54,5
	Ortalama/Standart sapma	49	22
	Grafikle gösterim	41	18,5
	Diğer	11	5
	Ara Toplam	222	100
Kestirimsel	Korelasyon analizi	35	26,8
	t-testi	38	29
	ANOVA - ANCOVA	34	26
	MANOVA-MANCOVA	3	2,3
	Faktör analizi	11	8,4
	Regresyon analizi	4	3
	Non-parametrik testler	4	3
	Diğer	2	1,5
	Ara Toplam	131	100
	Nitel	İçerik analizi	68
Betimsel analiz		62	45,9
Diğer (Rasch analizi, Bağlantı analizi)		5	3,7
Ara Toplam		135	100

Tablo 9 incelendiğinde nicel betimsel analiz yöntemlerinden en sık frekans/yüzde yönteminin %54.5 (f=121) oranla kullanıldığı görülmektedir. Bunu ortalama/standart sapma %22 (f=49) oranla, grafikte gösterim %18.5 (f=41) oranla, diğer ise %5 (f=11) ile izlemektedir. Nicel kestirimsel yöntemlerden t-testi %29 (f=38) oranla en çok tercih edilirken bunu %26.8 (f=35) oranla korelasyon analizi, %26 (f=34) oranla ANOVA -ANCOVA, %8.4 (f=11) oranla faktör analizi, %3 (f=4) oranla regresyon analizi, %3 (f=4) oranla non-parametrik testler, %2.3 (f=3) oranla MANOVA-MANCOVA ve son olarak %1.5 (f=2) oranla diğer yöntemler takip etmiştir. Nitel veri analizi yönteminde %50.4 (f=68) oranla en çok tercih edilen içerik analizi yöntemi olmuş ve bunu %45.9 (f=62) oranla betimsel analiz izlemiştir. Ayrıca Rasch analizi, bağlantı analizi gibi diğer yöntemler de %3.7 (f=5) oranında tercih edilmiştir. Bu bulguların sayısal olarak 250'den fazla çıkmasının sebebi olarak çalışmalarda aynı

anda birden veri analizi yönteminden faydalanılmasından kaynaklandığı yorumu yapılabilir.

Araştırma bulgularına göre, okulöncesi eğitimi alanında çalışılan makalelerde veri analizinde farklı veri analiz yöntemlerinden yararlanıldığı görülmektedir. En sık tercih edilen nicel veri analizi yönteminden betimsel yöntem (f=222) olurken, bunu nitel veri analizi (f=135) ve nicel kestirimsel analiz yöntemi (f=131) takip etmektedir. Bu bulgular, okulöncesi eğitimi alanında yapılan çalışmaların sıklıkla tercih edildiği araştırma modelleri ile uyumludur. Ancak ileri araştırma veri analizi yöntemlerine fazla yer verilmediği görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Okulöncesi eğitimi alanında Türkiye’de 2006-2017 yılları arasında yapılan makalelerin incelendiği bu çalışmada makaleler, künye bilgisi, yazar sayısı, sıklıkla çalışılan konular, araştırma yöntemleri, örneklem özellikleri ve büyüklükleri, veri toplama araçları ve veri analizi yöntemlerine göre tasnif edilmiştir. Böylece makalelerin genel eğilimleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Araştırmada yararlanılan makalelerin künye bilgilerine bakıldığında 250 makalenin 249 tanesinin (%99,6) yazarının Türk olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgudan yola çıkılarak dergilerin Türkiye tabanlı olmasından dolayı Türk yazarlar tarafından tercih edildiği sonucuna ulaşılabılır. Kaltakçı, Gürel ve diğerleri (2017) tarafından fizik eğitime yönelik yürütülen çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Candaş ve Karataş (2017) de çevre eğitimi üzerine yapılan çalışmalarda benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Dergi türüne bakıldığında araştırmaların 167 tanesi (%66,8) ile büyük çoğunluğunun uluslararası dergilerde yayımlandığı saptanmıştır. Bu bulgular, okulöncesi eğitimi alanında gerek yetişen araştırmacı sayısının artışına gerekse de yayımlanan makalelere ilişkin akademik teşvik desteği verilmesi ile açıklanabilir. Bu bulgular aynı zamanda okulöncesi eğitimi alanındaki çalışmaların gün geçtikçe artması nedeniyle olumlu bir sonuç olarak da yorumlanabilir. Candaş ve Karadağ (2017) çevre eğitimi üzerine yapılan makaleler için de benzer sonuçlara ulaşmıştır. Okul öncesi eğitimi alanında çalışmaların 2010 yılından sonra arttığı ve daha çok iki yazarlı çalışmalardan oluştuğu da araştırmanın bir diğer sonucudur. Çifci (2017) de coğrafya eğitimi üzerine yürüttüğü çalışmada yapılan lisansüstü tezlerin en fazla 2010 yılında yoğunlaştığını belirlemiştir. Ayrıca Şahin, Kana ve Varışoğlu (2013), Çakmak (2016), Candaş ve Karataş (2017) Kaya (2013) Doğru, Gençosman, Ataalkın ve Şeker (2012), Şahin ve Bartan (2017), Aral, Fındık Tanrıbuyurdu, Yurteri Tiryaki, Sağlam ve diğerleri (2015) de çeşitli eğitim alanlarında yazılan makalelerle ilgili yürüttükleri çalışmalarında 2000’li yıllardan sonra çalışmaların arttığını ifade etmişlerdir.

Çalışma verilerinden elde edilen diğer sonuçlara göre; Türkiye’de okulöncesi eğitimi alanında yapılan çalışmaların %48,4 oranı ile genellikle 2 yazarlı olduğu görülmektedir. Bunu %28,8 ile tek yazarlı ve % 18,8 oranı ile 3 yazarlı yayımlar izlemektedir. 4 ve daha fazla yazarlı yayın sayısı ise (%4) ile en düşük orana sahiptir. Alanyazında farklı eğitim alanlarında da bu bulguları destekleyici çalışmalar bulunmaktadır. Akaydın ve Çeçen (2014) tarafından 1990-2013 yıllarında Türkiye’de okuma becerisi ile ilgili yazılan makalelerin içerik analizi yapılmış ve çalışma

sonucunda tek ve 2 yazarlı yayınların çoğunlukta olduğu ve buna karşın çok yazarlı yayın sayısının az olduğu belirtilmiştir. Yalçın (2016) tarafından ölçme ve değerlendirme alanındaki dergilerde yayımlanan makalelerin içerik analizinde ise sıklıkla 2 yazarlı ve tek yazarlı yayınların yer aldığı saptanmış ve bu durumun nedeninin Türkiye’de akademik yükselme kriterleri arasında tek yazarlı yayın yapma zorunluluğunun bulunması ve birlikte çalışabilme anlayışının yeterince gelişmemiş olması gösterilmiştir. Güven ve Aslan (2018) psikolojik danışma ve rehberlik alanındaki makalelere yönelik yürüttükleri çalışmalarında çoğu makalenin 2 yazarlı olduğunu ve bunu tek yazarlı makalelerin izlediğini belirtmişlerdir. Varışoğlu, Şahin ve Gökteş (2013) Türkçe eğitimi araştırmalarında da çok yazarlı çalışmaların az sayıda olduğunu ifade etmişlerdir.

Araştırma dâhilinde incelenen makalelerde eğitim öğretim sorunları, gelişim alanları, öğretim, öğretim materyalleri, öğretmen eğitimi, aile katılımı, program çalışmaları, etkinlik türleri, öğrenme modelleri, değerler eğitimi, çevre eğitimi, oyun, özel eğitim, matematik eğitimi, diğer gibi konular ele alınmıştır. Ele alınan konular sırasıyla gelişim alanları (%13.2), öğretim materyalleri (%11.2), yaklaşım-strateji-yöntem-teknik ve uygulama (%11.2), program çalışmaları (%9.6) aile katılımı(%8.8), başarı-tutum-algı (%8.8) ve eğitim-öğretim sorunlarından (%8.4) oluşmaktadır. Etkinlik türleri (%5.6), çevre eğitimi (%5.2), değerler eğitimi (%4.8), fen eğitimi ve etkinlikleri (%4.8), oyun (%4), özel eğitim (%2,8) ve matematik eğitimi (1.6) ise daha az yer verilen konular arasında yer almaktadır. Bu durumun okulöncesi eğitiminde yapılan çalışmalar üzerinden araştırmacılara fayda sağlayabileceği söylenebilir. Ancak son yıllarda eğitim alanında yaşanan gelişme ve değişimlere bağlı olarak farklı konulara da yönelinmesi gerekliliği de vurgulanmalıdır.

Okulöncesi eğitimi alanında yapılan içerik analizi çalışmaları incelendiğinde bu bulguları destekler nitelikte sonuçların yer aldığı görülmektedir. Ahi ve Kıldan (2013) tarafından yürütülen bir çalışmada okulöncesi eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezler incelenmiş ve en çok eğitimle ilgili konular üzerinde durulduğu ancak eğitim alanları kapsamında yetersiz kaldığı belirtilmiştir. Benzer şekilde, Şahin ve Bartan (2017) da okulöncesi eğitimi alanında yürütülen lisansüstü tezlerde özellikle eğitim-öğretim konuları üzerinde durulduğunu ve beslenme ve çocuk sağlığı, psikoloji, matematik gibi konular üzerine fazla çalışılmadığını belirtmişlerdir.

Diğer eğitim alanlarında yapılan bazı içerik analizi çalışmalarına bakıldığında şu sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

Şahin, Kana ve Varışoğlu (2013) Türkçe eğitimi üzerine yapılan çalışmalardan yola çıkarak, çalışılan konuların öğretmen adaylarının, öğrenci ve velilerin görüşleri ile ders kitapları incelemeleri üzerine yoğunlaştığını saptamışlardır.

Tarman, Güven ve Aktaşlı (2011) sosyal bilgiler eğitimi alanındaki doktora tezlerinde konuların sosyal bilgiler dersi konuları içeriği, CBS temelli eğitim ve öğretim programında yoğunlaştığını ifade etmişlerdir.

Çifçi (2017), Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin eğilimlerini incelediği çalışmasında yaklaşım-strateji-yöntem-teknik-uygulama, öğrenci tutumları, başarısı görüşleri, öğretmen adaylarının tutumu, başarısı ve görüşleri, coğrafya öğretim programı gibi konuların yüksek lisans ve doktora tezlerinde sıklıkla ele alınan konular olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Farklı eğitim alanlarının üzerinde durduğu konuların farklı olmasının hedef kitlenin ve ders içeriğinin farklı olması, programının değiştirilmesi gibi nedenlerden kaynaklandığı söylenebilir.

Okulöncesi eğitimi alanı ile ilgili yapılan makale çalışmalarında yoğunlukta olarak nicel araştırma yöntemlerinden deneysel olmayan tarama yöntemi kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgulara göre, nitel araştırmalar pek kullanılmamaktadır. Algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanan nitel araştırmaların okulöncesi eğitimde sıklıkla kullanılabilirliği olmasına rağmen tercih edilmemesi ayrıca irdelenmesi gereken bir durumdur.

Karma araştırmalar ise en az kullanılan yöntem olarak bulunmuştur. Hem nicel hem nitel verilerin toplanması ve analiz edilmesini kapsayan süreç olarak bilinen karma araştırmaların okulöncesi eğitimde kullanılmasının daha gerçekçi ve bütüncül sonuçlar sunacağı söylenebilir. Ancak tercih edilmemesinin sebeplerinin daha zor ve uzun süre gerektiren çalışmalar olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Yine de okulöncesi eğitimi çalışmalarında karma yöntem araştırmalarından yararlanılmasının literatüre birçok katkısı olacağı düşünülmektedir. Alanyazın incelendiğinde bu bulguyu destekler nitelikte makale çalışmalarına rastlanılmamaktadır, fakat destekler nitelikte tez çalışmaları bulunmaktadır. Ahi ve Kıldan (2013) tarafından yürütülen çalışmada Türkiye’de okulöncesi eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezler incelenmiş ve çoğunlukla nicel araştırmalardan yararlanıldığı saptanmıştır. Küçükkoğlu ve Ozan (2013) tarafından yürütülen çalışmada ise sınıf öğretmenliği alanındaki lisansüstü tezler incelenmiş ve nicel araştırmaların daha çok tercih edildiği görülmüştür. Kaltakçı Gürel ve diğerleri (2017) fizik eğitime yönelik yürütülen çalışmalarda da nicel araştırma türü olan yarı deneysel yöntemin sıklıkla kullanıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Şahin, Kana ve Varışoğlu (2013) da Türkçe eğitimi üzerine yürütülen çalışmalarda nicel araştırma türlerinden olan betimsel tezlerin çoğunlukta olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Çiltaş, Güler ve Sözbilir (2012) ise Türkiye’de matematik eğitimi üzerine yapılan çalışmaları incelemiş ve nicel çalışmaların yoğunlukta olduğunu tespit etmişlerdir. Geçit (2010) ise coğrafya eğitimi araştırmalarının temel yönelimlerini incelediği araştırmasında sıklıkla betimsel yöntemlerin kullanıldığı sonucuna ulaşmıştır. Ancak Sözbilir, Kutu ve Yaşar (2011), yurt dışındaki çalışmalarda yöntemlerin benzer bir dağılım gösterdiğini; hem nitel, hem nicel, hem de karma yöntemlerin tercih edildiğini ifade etmişlerdir.

Araştırmada makalelerin örneklem sayısına bakıldığında en çok 31-100 aralığında (%32.4) örneklem sayısının kullanıldığı görülmektedir. Bunu 101-300 arası (%28.8), 11-30 aralığı (%14), 301-1000 aralığı (%10.4) ve son olarak 1-10 aralığı (%9.6) örneklem sayıları takip etmektedir. 1000’den fazla ise (%1.6) örneklem sayısının en az kullanılan örneklem sayısı olduğu görülmektedir. Diğer dikkat çeken bir unsur da örneklem sayısı belirtilmemiş makalelerin de bulunmasıdır. Bu bulgulara göre, incelenen makalelerin çoğunluğunun nicel modellerle olması nedeniyle genellikle 31-100 ve 101-300 arasında örneklemle çalışıldığı görülmektedir. Diğer sebepler olarak ise gerek okulöncesinin çalışma alanının özel durumu gerekse de kolay ulaşılabilirlik ve ekonomiklik gibi etkenlerle bu örneklem sayılarının öne çıktığı söylenebilir.

Akaydın ve Çeçen (2014) tarafından yürütülen okuma yazma becerileri ile ilgili makalelerin içerik analizlerinde örneklem sayısına bakıldığında 101-300 aralığında

örneklem sayısının en çok kullanıldığı görülmektedir. Bunu 31-100 aralığı ve 301-1000 aralığı örneklem sayısının izlediği görülmektedir. 1000'den fazla örneklem sayısının en az tercih edilen örneklem sayısı olduğu görülmektedir. Bu durumun örneklemin büyüklüğünden dolayı ulaşmada sorun yaşanabileceği düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Çifçi (2017) tarafından yürütülen çalışmada da Türkiye'de coğrafya eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinde en fazla kullanılan örneklem sayısının 31-100, doktora tezlerinde ise 101-300 olduğu saptanmıştır.

Ozan ve Köse (2014) eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimlerini inceledikleri çalışmalarında en fazla tercih edilen örneklem sayısının 301-1000 olduğunu saptamıştır. Aynı şekilde Küçükoğlu ve Ozan (2013) da sınıf öğretmenliği alanındaki çalışmalarda en fazla kullanılan örneklem sayısının 301-1000 olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Varışoğlu, Şahin ve Göktaş (2013) ise Türkçe eğitimi üzerine yapılan çalışmalarda en fazla tercih edilen örneklem sayısının 31-100 ve 101-300 olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durumun çalışmanın desenine bağlı olarak değişebileceği düşünülmektedir.

Selçuk, Palancı, Kandemir ve Dünder (2014) yılında yaptıkları çalışmada en çok tercih edilen 301-1000 aralığındaki örneklem sayılarıyla çalışıldığını görülmüştür. Bu çalışmayı 31-100 aralığı ve 101-300 aralığı takip etmişlerdir. Çalışmaların çoğunlukla bir ilde veya belirli okullarda yapılması, bu örneklemelerin evreni temsil etmede yeterli olması, bu durumun sebepleri arasında olduğu söylenebilir.

Bu çalışmanın örneklem grupları açısından analizine bakıldığında; örneklem grubunu %36.4'lük oranla okulöncesi öğrencilerinin en büyük örneklemini oluşturduğu görülmektedir. Daha sonra %23.6 oranla öğretmenler, %16.4'lük oranla veliler, %14'lük oranla lisans öğrencileri, %3,6'lık oranla ilkökul öğrencileri, %3.2'lik (f=8) oranla diğer grubu ve %2 ile yöneticiler örneklemini gelmektedir. Örneklemin en az grubunu %0.8 oranla lisansüstü öğrencileri oluşturmuştur. Varışoğlu, Şahin ve Göktaş (2013) eğitim bilimi çalışmalarındaki örneklem düzeyinin dağılımını inceledikleri çalışmalarında en fazla ilkökul %23.2, ortaokul %20.7 ve lisans %22.3 düzeyindeki öğrencilerden faydalandığı görülürken; öğretim elemanları, veliler ve lisansüstü öğrencilerden daha az veri elde edilmiştir.

Gökçek ve arkadaşlarının (2013) çalışmalarında öğretmen adaylarının %27.5, ortaokul öğrencilerinin %18.1 ve ilkökul öğrencilerinin %15.5 oranlarıyla en çok veri toplanan örneklem grubu olduğunu görülmektedir. Örneklemini en az oluşturanlar ise %0.4 lisansüstü öğrenciler, %0.4 okulöncesi öğrencileri, %1.3 öğretim elemanları, %2.2 veliler, %4.7 öğretmenler ve %5.6 ortaöğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Göktaş ve arkadaşları (2012) Türkiye'de eğitim araştırmaları üzerine yapılan araştırmalarda, örneklem grubu olarak en çok eğitim fakültesi öğrencilerinin olduğu, dolayısıyla bu durumun diğer örneklemelere göre daha kolay ulaşılabilir olmasından kaynaklandığı şeklinde açıklamıştır. En fazla örneklemin hangi gruplardan oluştuğunun incelendiği diğer çalışmalara bakıldığında şu sonuçlara ulaşılmaktadır. Kaltakçı Gürel ve diğerleri (2017) fizik eğitime yönelik makalelerde lisans öğrencilerinden, Sözbilir, Kutu ve Yaşar (2011) Kimya eğitimi araştırmalarında ortaöğretim ve lisans öğrencilerinden, Candaş ve Karataş (2017) çevre eğitimi alanındaki çalışmalarda lisans öğrencilerinden, Ozan ve Köse (2014) eğitim programları ve öğretim alanlarında lisans öğrencileri ve

öğretmenlerden, Doğru, Gençosman, Ataalkın ve Şeker (2012) fen bilimleri eğitiminde öğrenci, öğretmen ve öğretmen adaylarından, Küçükkoğlu ve Ozan (2013) sınıf öğretmenliği alanında ilköğretim öğrencileri, öğretmenler ve lisans öğrencilerinden Göktaş ve diğerleri (2012) ise eğitim araştırmalarında eğitim fakültesi öğrencileri ve öğretmenlerden oluştuğu sonucuna ulaşmışlardır.

Sonuç olarak bakıldığında araştırmacıların çalışmalarının amaçları doğrultusunda örneklem düzeyinin şekillendiği görülmektedir. Buradan hareketle çalışmaların amaçlarına ulaşıldığı söylenebilir.

İncelenen makalelerde yararlanılan veri toplama araçlarına bakıldığında en çok yararlanılan veri toplama aracının görüşme formu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazınındaki farklı dersler üzerinde yürütülen çalışmalarda veri toplama araçlarının değiştiği görülmektedir. Geçit (2010) coğrafya eğitim araştırmalarında en fazla kullanılan veri toplama araçlarının alanyazın taraması, başarı testleri, tutum ölçekleri ve çeşitli anketler olduğunu belirtmiştir. Çifçi (2017) tarafından da coğrafya eğitimi üzerine yapılan çalışmalarda en fazla kullanılan veri toplama aracının anketler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çakmak (2016) fizik eğitimi makalelerinde, Candaş ve Karataş (2017) çevre eğitimi üzerine yapılan çalışmalarda Ozan ve Köse (2014) eğitim programları ve öğretim alanındaki çalışmalarda, Küçükkoğlu ve Ozan (2013) sınıf öğretmenliği alanındaki lisansüstü tezlerde en fazla kullanılan veri toplama aracının anket ve ölçekler olduğunu ifade etmişlerdir. Şahin, Kana ve Varışoğlu (2013) ise Türkçe eğitimi üzerine yapılan lisansüstü tezleri incelemiş ve en fazla kullanılan veri toplama aracının doküman ve anketler olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Veri analizi bulgularına bakıldığında nicel betimsel analiz yöntemlerinden frekans/yüzde yönteminin %54.5 oranla kullanıldığı görülmektedir. Bunu ortalama/standart sapma %22 oranla, grafikte gösterim %18.5) oranla, diğer %5 oranla takip etmektedir. Nicel kestirimsel yöntemle t-test %29 oranla en çok tercih edilirken bunu korelasyon %26.8 oranla, ANOVA/ANCOVA %26 oranla, faktör analiz %8.4 oranla, regresyon analiz ve Non parametrik testler %3 oranla, MANCOVA /MANOVA%2.3 oranla takip etmektedir. En az tercih edilen yöntemi ise %1.5 oranla diğer oluşturmaktadır. Nitel veri analizi yönteminde içerik analizi yöntemi %50.4 oranla en fazla tercih edilirken bunu betimsel analiz %45.9 oranla, diğer %3.7 oranı ile takip etmektedir.

Okulöncesi alanda çalışılan makalelerde veri analizlerinde bir çok makalede birden fazla analiz yöntemleri kullanılmıştır. Birden fazla tercih edilen yöntemlerden nicel veri analizi yönteminden betimsel yöntem oluştururken, bunu nitel veri analizi ve nicel kestirimsel analiz yöntemleri takip etmektedir. Alanda çalışılmış içerik analizleri makaleler, veri analiz yöntemleri açısından incelendiğinde en fazla frekans/yüzde yönteminin tercih edildiği görülmektedir. Bunu t-testi betimsel analiz, ortalama/standart sapma ve ANOVA/ANCOVA yöntemleri izlemektedir. MANOVA/MANCOVA ve grafikte gösterim yöntemlerinin en az tercih edilen veri analizi olduğu görülmüştür. Nicel veri analiz yöntemlerinin, nitel veri analiz yöntemlerinin araştırmacılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Araştırmalarda verileri çözümlenmek, ne anlam ifade ettiklerini anlamak ve asıl ulaşılması gereken noktaları bulmak için daha derin veri analizlerine yönelmesinde eksiklikler olduğu söylenebilir.

Şahin ve Bartan (2017) ise okulöncesi eğitimi üzerine yürütülen çalışmalarda en çok ANOVA ve t-testinden yararlanıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Ahi ve Kıldan (2013) ise yine okulöncesi alanındaki lisansüstü tezleri incelemiş ve t-testi ve ANOVA'nın sıklıkla kullanıldığını ifade etmişlerdir. Küçükoğlu ve Ozan (2013) araştırmalarında nicel veri analiz yöntemlerinin nitel veri analiz yöntemlerine göre daha çok kullanıldığını tespit etmişlerdir. Sözbilir, Yaşar ve Kutu (2011)'nin yapmış oldukları araştırmada veri analiz yöntemi olarak yüzde ve frekans tablolarının kullanımının en çok tercih edildiği belirlenmiştir.

Ozan ve Köse (2014) ise eğitim programları ve öğretim üzerine yapılan çalışmalardan standart sapma tekniğinden yararlandığını saptamıştır.

Küçükoğlu ve Ozan (2013) sınıf öğretmenliği alanındaki nicel çalışmalarda ağırlıklı olarak ortalama/standart sapma değerleri, t-testi, frekans/yüzde ve ANOVA'dan nitel çalışmalarda ağırlıklı olarak ise betimsel analiz tekniklerinden yararlandığı sonucuna ulaşmıştır.

Gülbahar ve Alper (2009) yaptıkları çalışmada ise veri analiz yöntemi olarak da betimsel yöntemler, t-testi ve ANOVA'nın tercih edildiği görülmektedir.

Bu doğrultuda bulgu ve sonuçlar göz önüne alındığında şu önerilerde bulunmak mümkündür:

1. Güncel gelişmeler ışığında okulöncesi eğitimi alanında yapılacak makalelerin konu çeşitliliği artırılabilir.
2. Okulöncesi eğitimi alanındaki makale çalışmalarında yazarlar örneklem düzeyini, evreni temsil edecek gruptan seçmiş olup okulöncesi öğrencileri, öğretmenler ve velilerin yanı sıra diğer öğrenim kademeleri ve farklı gruplara yönelik çalışmalara yönlenebilirler.
3. Okulöncesi eğitimi alanında yapılacak lisansüstü makalelerde nitel ve karma çalışmaların oranı ve sayısı artırılabilir.
4. Okulöncesi eğitimi alanındaki makaleler örneklem sayısı olarak genelde 31-100 aralığını oluşturmaktadır. Ancak yazarlar seçtikleri araştırma yöntemleri ve konularına uygun örneklem sayısını farklılaştırabilir, nicel ve nitel veriler için ayrı örneklem sayıları kullanabilir.
5. Okulöncesi eğitimi alanındaki makalelerde veri analizleri yöntemlerinden birden fazlası uygulanmıştır. Bu alanda çalışan yazarlar betimsel yöntem analizlerinden frekans yüzde analizinin yanında diğer analiz yöntemlerine, kestirimsel yöntem analizlerine de yer verebilir. Ayrıca çalışmalarının derinlemesine incelenmesi ve araştırma yöntemlerinin konu ile bütünleşmesi için veri toplama araçlarını zenginleştirebilir ve geliştirerek veri analiz yöntemlerini çeşitlendirilebilir.

Okulöncesi eğitim alanındaki makalelerin araştırma yöntemlerinde farklılıkların geliştirilmesi ile veri toplama araçlarında ve analizindeki tekniklerde zenginlik sağlanabilir

Kaynakça

- Ahi, B. ve Kıldan, A. O. (2013). Türkiye'de okulöncesi eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi (2002-2011), *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(27), 23-46.
- Akaydın, Ş. ve Çeçen, M. A. (2014). Okuma becerisiyle ilgili makaleler üzerine bir

- içerik analizi, *Eğitim ve Bilim*, 40(178), 183-198.
<https://doi.org/10.15390/EB.2015.4139>
- Aral, N. Kandır, A. Yaşar, M. (2000). Okulöncesi eğitim ve ana sınıfı programları. İstanbul: Yapa yayınları.
- Arık, R. S. ve Türkmen, M. (2009). *Eğitim bilimleri alanında yayımlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi*. I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Antalya.
- Bartan, M., Şahin, G. (2017). Okulöncesi eğitim alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 60, 69-84.
<https://doi.org/10.9761/JASSS7256>
- Budak, Y. (2009). Yaşamboyu öğrenme ve ilköğretim programlarının hedeflemesi gereken insan tipi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(3), 693-708.
- Can Yaşar, M., Aral, N. (2011). Türkiye’de okulöncesinde drama alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 70-90.
- Candaş, Z. ve Karataş, A. (2017). Türkiye’de 1996-2016 yılları arasında çevre eğitimi alanında yapılan çalışmaların içerik analizi, *Fen Bilimleri Öğretimi Dergisi*, 5(2), 143-159.
- Cohen, L. ve Manion, L. (1994) *Research Methods in Education (4th ed.)*, London: Routledge.
- Çakmak, H. M. (2016). 2002-2015 yılları arasında yayımlanan fizik eğitimi makalelerinin incelenmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(34), 328-337.
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38. <https://doi.org/10.15390/EB.2014.3412>
- Çifçi, T. (2017). Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin (2006- 2017) eğilimleri, *Tarih ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 864-887.
<https://doi.org/10.7596/taksad.v6i4.1060>
- Çiltaş, A., Güler G., Sözbilir, M. (2012). Türkiye’de matematik eğitimi araştırmaları: Bir içerik analizi çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 1, 565-580.
- Doğru, M., Gençosman, T., Ataalkın, A. N., Şeker, F. (2012). Fen bilimleri eğitiminde çalışılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin analizi, *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 9(1), 49-64
- Ertürk Kara, H. G., Aydın Şengül, Ö. (2016). Türkiye’de okulöncesi dönemde fen eğitimi alanındaki çalışmaların incelenmesi. *Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi*, 8, 61-85.
- Geçit, Y. (2010). Coğrafya eğitimi araştırmalarında temel yönelimler, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(2), 925-967.
- Gökçek, T., Babacan, F. Z., Kangal, E., Çakır, N. ve Kül, Y. (2013). 2003-2012 yılları arasında Türkiye’de karma araştırma yöntemiyle yapılan eğitim çalışmalarının analizi. *International Journal of Social Science*, 6(7), 435-456.
<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1655>
- Göktaş, Y., Hasançebi, F., Varışoğlu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M. ve Sözbilir, M. (2012). Türkiye’deki eğitim araştırmalarında eğilimler: bir içerik analizi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 443-460.
- Gülbahar, Y. ve Alper, A. (2009). Öğretim Teknolojileri Alanında Yapılan

- Araştırmalar Konusunda Bir İçerik Analizi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 93-111. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001178
- Güven, M. ve Aslan, A. M. (2018). Psikolojik danışma ve rehberlik alanında Türkiye'deki bilimsel dergilerde yayınlanan makaleler üzerine bir inceleme, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(55),593-604. <https://doi.org/10.17719/jisr.20185537232>
- Kale, M. (2010). *Eğitimin Temel Kavramları*. (Ed.). E. Karip, Eğitim Bilimine Giriş, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kaltakçı Gürel, D., Sak, M., Ünal, Z. Ş., Özbek, V., Candaş, Z. ve Şen, S. (2017). 1995-2015 yılları arasında Türkiye'de fizik eğitimine yönelik yayınlanan makalelerin içerik analizi, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 143- 167. <https://doi.org/10.21764/efd.18329>
- Karadağ, E. (2009). *Türkiye'de eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelemesi: Bir durum çalışması (Doktora tezi)*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karakütük, K. (2001). *Öğretim Üyesi ve Bilim İnsanı Yetiştirme: Lisansüstü Öğretimin Planlanması*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kaya, M. F. (2013). Coğrafya eğitiminde yönelimler: 2012 yılına kadar yapılan lisansüstü tezler üzerine bir meta analiz çalışması, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 27, 283- 313.
- Küçükkoğlu, A. ve Ozan, C. (2013). Sınıf öğretmenliği alanındaki lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(12), 27-47.
- Miles, M. B., and Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. (2nd ed). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Milli Eğitim İstatistikleri (2015). *Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2015*. Resmi İstatistik Program Yayını, 49. <http://sgb.meb.gov.tr>. Erişim Tarihi:15.05.2018.
- Ozan, C. ve Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri, *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136. <https://doi.org/10.19126/suje.76547>
- Sapsağlam, Ö. (2013). Değerlendirme boyutuyla okulöncesi eğitim programları (1952-2013). *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 63-73.
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M. ve DüNDAR, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453. <https://doi.org/10.15390/eb.v39i173.3278>
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2011). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Sözbilir, Ş., Kutu, H., Yaşar, M. D. (2011). *Dünyada ve Türkiye'de kimya eğitimi araştırmalarının durumu*. https://mustafasozbilir.files.wordpress.com/2014/12/4232tc3bcrkiyedekimyaec49fitimi_giric59f-ve-ilk-bc3b6lc3bcm.pdf. 12.06.2018 tarihinde erişildi.
- Stemler, S. (2001). An overview of content analysis. *Practical Assessment, Research and Evaluation*, 7(17).
- Şahin, E. Y., Kana, F. ve Varışoğlu, B. (2013). Türkçe eğitimi bölümlerinde yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *International Journal of Human Sciences*, 10(2), 356-378.
- Şahin, G. ve Bartan, M. (2017). Okulöncesi eğitim alanında yapılan lisansüstü

- tezlerin incelenmesi, *The Journal of Academic Social Science*, 60, 69-84.
<https://doi.org/10.9761/JASSS7256>
- Tarman, B., Güven, C., Aktaşlı İ. (2011). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılan doktora tezlerinin değerlendirilmesi. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 391-410.
- Tatar, E., Tatar, E. (2008). Fen bilimleri ve matematik eğitimi araştırmalarının analizi I: Anahtar kelimeler. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16),89-103.
- Ünlü, M. ve Alkış, S. (2006). Okulöncesi öğretmenliği programlarında coğrafya derslerinin gerekliliğinin irdelenmesi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 14, 17-28.
- Varışoğlu, B., Şahin, A. ve Göktaş, Y. (2013). Türkçe eğitimi araştırmalarında eğilimler, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1767-1781.
<https://doi.org/10.12738/estp.2013.3.1609>
- Yalçın, S.(2016). Ölçme ve değerlendirme alanındaki dergilerde yayımlanan makalelerin içerik analizi, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 49(1), 65- 84. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001375
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, N. (2003). *Türkiye’de Okulöncesi Eğitimi Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Summary

Introduction

The first meeting of the children with school who we consign our future starts in pre-school education institutions. According to the United Nations Declaration on the Rights of the Child accepted in 1959, a child is given an education by supporting to develop his/her liberal education and skills on the basis of equality, judicial power, sense of power and social responsibility to help child become a useful member of society. Every child has the right to be grown with a healthy body, soul and mind regardless of where he/she was born in the World and has the right to progress to the top level in line with her/his interests and abilities. Therefore, preschool education is the most important step in the education system that should be guided by a serious, planned and scientific arrangement (Yılmaz, 2003). Because these institutions take over a really important role about the founding of the education.

Preschool Education, which creates the basis of education, encounters with the life period when human development is the fastest and most sensitive. The education and experiences gained in the first years of life play an important role on the person's other learning abilities and future success. A qualified education to be provided to the child during this period will affect all child's school life in a positive way. Also, children learn to share, socialize, and solidarity and cooperation during preschool education when they separate from their family for the first time. Preschool education is now seen as a necessity in today's understanding of education. With the increase in the importance of preschool education, it has gained importance in researches on related subjects.

The studies on preschool education are important in terms of a higher quality and applicability of education. The classification of the studies carried out in the field

of preschool education is important in terms of identifying the missing parts and presenting ideas to future researchers. However, no research has been found in the literature regarding the orientations of research in the field of preschool education. The purpose of this research is to analyse the articles about the pre-school in Turkey between 2006-2017 by classifying the bibliographic information, author numbers, years, subject areas, research model, sampling, data collection tool and the data analysis method.

Method

In this research, in which 250 articles in Turkey about the pre-school education were examined, articles are sorted by the bibliographic information, number of authors, frequently studied topics, research methods, sample characteristics and sizes, data collection tools and data analysis methods. In this research, the content analysis method, which is one of the qualitative research methods, was used in order to examine the articles in depth. The population of the study is the Turkey-based preschool education publications either printed and/or electronic between the years 2006-2017 that is determined by considering program change in 2006. The sample of the study was determined by criterion sampling which is a type of purposive sampling. The articles were coded by adapting preschool education with the "publication classification form" developed by Çiltaş, Güler and Sözbilir (2012).

Findings and Discussions

When the articles in the field of preschool education were analysed with regard to their publication years, it was found that there was an increase in the number of the articles in the recent years. Candaş and Karadağ (2017) also reached to similar results for the articles on environmental education. That studies in the field of preschool education had increased after 2010 and they had two authors were other results of the study. Çifçi (2017), in his study on geography education, concluded that graduate theses became intense in 2010. When the bibliographic information of the articles was examined, it was concluded that the authors of 249 articles (99.6%) of 250 articles were Turkish. When the type of journal is examined, it was found that 167 (66.8%) of the studies were published in international journals. It was understood that 48,4% of the works about the pre-school education in Turkey were generally two-authored. This was followed by single-authored publications with 28.8% and 3-authored publications with 18.8%. Akaydın and Çeçen (2014) carried out the content analysis of the articles on reading skill and they concluded that one and two authored articles were in the majority and the number of the multi-authored articles in the minority. Another finding of the present study was that the researchers studied various subjects in the field of preschool education. The least researched subjects were special education and mathematics education in preschool ages. In a similar vein, Şahin and Bartan (2017) stated that theses in the field of preschool education focused on teaching and learning in particular but nutrition, children's health, psychology, mathematics were not studied very much. When the sample number of the articles in the research was examined, it was seen that the sample number in the range of 31-100(32.4%) was used. Another striking finding was the existence of articles with no sample number. When analysis in terms of sample groups was examined, it was found that preschool students constitute the largest sample with a rate of 36.4%. Graduate students constituted the smallest group of the sample with the range of 0.8%. Ozan and Köse (2014), in their

study in which they analysed research tendencies in the field of curriculum and instruction, determined most commonly preferred number of population is 301-1000. In a similar vein, Küçüköğlü and Ozan (2013) concluded that most commonly used population number in the studies in the field of classroom teaching is 301-1000. When the data collection tools were examined, it was found that the most used data collection tool was the interview form. When the data analysis findings were examined, it was found that frequency/percentage method, one of the quantitative descriptive analysis methods, was used with 54.5%. When data analysis of the articles about the pre-school education was considered, multiple analysis methods were used in many articles. While descriptive method, one of the quantitative data analysis method, constituted the most preferred method, this is followed by qualitative data analysis and quantitative predictive analysis. When content analysis in the field were examined in terms of data analysis methods, it was found that frequency / percentage method was the most preferred. It was determined that non-experimental survey method, one of the quantitative research methods, was mostly used in preschool education articles. When the studies were analysed in terms of sample groups; it was found that preschool students constitute the largest sample. When the number of samples were examined, it was found that the number of samples in the range of 31-100 was used mostly. When the data collection tools used in the articles were examined, it was found that the most used data collection tool was the interview form. Geçit (2010) stated that the most commonly used data collection tools in the field of geography education were literature review, achievement test, attitude scales and various questionnaires. In the studies by Çifçi (2017) on geography education it was concluded that most commonly used data collection tools were questionnaires. In addition, when the data analysis findings were investigated, it was also found that frequency / percentage method, one of the quantitative analysis methods, was preferred frequently. Şahin and Bartan (2017) concluded that ANOVA and t-test are mainly used in the studies in the field of preschool education. Ahi and Kıldan (2013) studied graduate theses in the field of preschool education and they stated that t-test and ANOVA were used frequently. Küçüköğlü and Ozan (2013) concluded in their study that quantitative data analysis methods were used more frequently than qualitative data analysis methods.

Results

1. When the bibliographic information of the articles investigated in the study is considered, 249 out of 250 articles were authored by Turkish scholars.

2. When the type of journal was considered, the great majority of the articles, that is 167 (66,8%), were published in international journals.

3. According to the other results of the study; it was seen that the research in the field of preschool education were generally authored by two researchers with a percentage of 48,4%. Single authored research percentage was 28.8% and studies authored by three researchers was 18.8%. Studies authored by four or more authors had the least percentage which was 4%.

4. The researched subjects in the articles were developmental areas (13.2%), instructional materials (11.2%), approach-strategy-method-technique and practice (11.2%), curriculum studies (9.6%), family participation (8.8%), achievement-attitude-perception (8.8%) and teaching and learning issues (8.4%). Activity type (5.6%), environmental education (5.2%), values education (4.8%), science education and

activities (4.8%), games (4%), special education (2,8%) and mathematics education (1.6) were among less researched subjects.

5. It was reached to the conclusion that the studies in the field of preschool education employed non-experimental survey method which is one of the quantitative methods.

6. When the number of the sample was considered, the most commonly used sample number was in the range of 31-100 (32.4%). This number was followed by the 101-300 (28.8%), 11-30 (14%), 301-1000 (10.4%) and finally 1-10 (9.6%) sample numbers. It was seen that more than 1000 sample (1.6%) was used the least. Another striking finding was the existence of the articles without sample numbers.

7. When the analysis of the sample groups was considered, preschool education students constituted the largest sample group with a rate of 36.4%. This was followed by teachers with a rate of 23.6%, parents with a rate of 16.4%, undergraduate students with a rate of 14%, primary school students with a rate of 3.6%, the others group with a rate of 3.2% and the directors with a rate of 2%. The smallest sample group was formed by graduate students with a rate of 0.8%.

8. When the data collection tools of the investigated articles was considered, the most commonly employed tool was interview form. It was seen that the data collection tools of the research carried in various subjects differ in the literature.

Pedagogical Implications

With this study, the tendencies (subject, method and sample etc.) of articles published in the field of preschool education between 2006 and 2017 were revealed. Absence of the research similar to the present study in the field has added authenticity to the study; and thus, this study has become an important guide to the stakeholders such as researchers and students.

Authors' Biodata/ Yazar Bilgileri

Mehtap ÇİFÇİ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümünde öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır.

Mehtap Çifçi works as a lecturer at Sivas Cumhuriyet University, Vocational School of the Health Services, Child Care and Youth Services

Mustafa ERSOY Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde doktor öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Mustafa Ersoy works as an assistant professor at Cumhuriyet University, Faculty of Education, Educational Sciences Department